Testausraportti Kohahdus

Helsinki 13.12.2006

Ohjelmistotuotantoprojekti HELSINGIN YLIOPISTO Tietojenkäsittelytieteen laitos

Kurssi

581260 Ohjelmistotuotantoprojekti (6 ov)

Projektiryhmä

Taro Morimoto, Projektipäällikkö Tuomas Palmanto, Vaatimusmäärittelyvastaava Mikko Kinnunen, Suunnitteluvastaava Markus Kivilä, Koodivastaava Jari Inkinen, Testausvastaava Paula Kuosmanen, Dokumenttivastaava

Asiakas

Teemu Kerola

Johtoryhmä

Sanna Keskioja

Kotisivu

http://www.cs.helsinki.fi/group/kohahdus

Versiohistoria

Versio	o Päiväys	Tehdyt muutokset
0.1	20.11.2006	Ensimmäinen versio
0.2	29.11.2006	Dokumentin rakenne valmis
0.3	8.12.2006	Useita testejä tehty
0.4	12.12.2006	Lisätty yhteenveto ja henkilöstö
0.5	13.12.2006	Viimeistelyä

Sisältö

1. Johdanto	1
1.1 Esittely	1
1.2 Dokumentin rakenne	1
2. Sanasto	2
3. Testiasetelma	3
3.1 Testattavat kohteet	3
3.2 Testaukseen käytetyt resurssit	3
3.2.1 Henkilöstö	3
3.2.2 Laitteisto	3
4. Java-luokkien testiraportit	4
4.1 User, Task, Course	4
4.2 Criterion kaikkine aliluokkineen	4
4.3 DBHandler	4
4.4 TitoState	5
4.5 TitoAnalyzer	5
4.6 Answer	5
4.7 AnswerState, StudentAnswers	6
5. Käyttötapausten testitulokset	7
5.2.1 Opettajan käyttötapaukset	7
5.2.1 Opiskelijan käyttötapaukset	18
6. Testatut tkk-91 ohjelmat.	28
6.1 Testitapaus 1 (arvotarkistus : rekisteri)	28
6.2 Testitapaus 2 (arvotarkistus : symboli)	28
6.3 Testitapaus 3 (mallitarkistus : symboli)	
6.4 Testitapaus 4 (arvotarkistus : suoritus)	29
6.5 Testitapaus 5 (virhe malliratkaisussa)	30
6.6 Testitapaus 6 (tiedostoon kirjoitus)	30
6.7 Testitapaus 7 (syötteet ja tulosteet)	30
7. Yhteenveto	32

1. Johdanto

Kohahdus on järjestelmä automaattisesti tarkastettavien TTK-91-konekielen harjoitustehtävien luomiseen ja ratkaisemiseen. Järjestelmä on tarkoitettu käytettäväksi opetuksen tukena, opetettaessa Tietokoneen toiminta -kurssia. Tietojenkäsittelytieteen opettajat voivat tehdä järjestelmään uusia tehtäviä ja määritellä kuinka ne tarkastetaan automaattisesti. Tietokoneen toiminta -kurssin opiskelijat ja kurssin tehtävistä kiinnostuneet itseopiskelijat voivat ratkaista tehtäviä ja saada palautetta niiden onnistumisesta.

1.1 Esittely

Testauksessa keskityttiin testaamaan vaatimusmäärittelyssä kuvattujen käyttötapausten läpimenoa ja erityisen tarkasti tkk-91 tehtävien tarkastusta ohjelmassa.

Tämän dokumentin tarkoituksena on raportoida testauksen tulokset ja kuvata menetelmät, resurssit ja olosuhteet, joilla testaus tehtiin.

1.2 Dokumentin rakenne

Luvussa 2 on sanasto.

Luvussa 3 selostetaan yleisesti testauksesta, testauksen kohteista ja resursseista

Luvussa 4 on raportit java-luokkien testeistä.

Luvussa 5 käsitellään kaikki käyttötapaustestit.

Luvussa 6 listataan tkk-91 ohjelmat, joilla ohjelma testattiin käyttöliittymän kautta

Luvussa 7 on yhteenveto.

2. Sanasto

TTK91=Auvo Häkkisen kehittämä ohjelmointikieli, joka läheisesti muistuttaa symbolista konekieltä.

KOKSI=Auvo Häkkisen kirjoittama konekielisimulaattori, joka toteuttaa TTK-91-kielen.

Järjestelmä=Projektimme tuotos, Kohahdus

Ohjelma=Opiskelijan kirjoittama TTK91-ohjelma, eli vastaus johonkin tehtävään eAssari=Tietokantapohjainen ympäristö ohjelmallisesti tarkastettavien harjoitus- ja koetehtävien

suorittamiseen

Titokone=Koski-nimisen Ohjelmistotuotantoprojektiryhmän vuonna 2004 rakentama järjestelmä konekielisten ohjelmien kääntämiseen ja suorittamiseen.

Koski=Vuoden 2004 Ohjelmistotuotantoprojekti joka rakensi konekielen simulaattorin ja debug-ympäristön, eli Titokoneen

Koskelo=Vuoden 2004 Ohjelmistotuotantoprojekti, joka integroi Titokoneen ja eAssarikehyksen yhteen. Ratkaisusta ei tullut kuitenkaan käyttökelpoista, eikä sitä ole otettu käyttöön.

Kriteeri=Sääntö jonka mukaan tehtävän oikeellisuus tarkistetaan. Kriteereitä voi olla monta yhdelle tehtävälle.

Aihepiiri=Tehtävälle täytyy määritellä aihepiiri, johon tehtävä kuuluu.

JUnit=Testaustyökalu Java-kielelle

HttpUnit=Testaustyökalu www-sivuille (kuten servletit). Perustuu JUnit:iin.

JSPUnit=Työkalu erityisesti JSP-sivujen testaamiseen. Perustuu JUnit:iin.

JSP=Java Server Pages. Dynaamisten sivujen tekoon kehitetty ohjelmointikieli.

TitoTrainer=Kohahduksen tuotoksen nimi

3. Testiasetelma

3.1 Testattavat kohteet

TitoTrainerissa testattavat asiat ovat java-luokat ja jsp-sivut. Java-luokat testasivat itse niiden toteuttajat, joko käyttäen JUnittia, tai testaamalla koodin käyttöliittymän kautta tutkien tuloksia tietokannasta. Jsp-sivut testattiin suoraan toimivan käyttöliittymän kautta käyttötapauksittain, joiden tulokset on kirjattu tarkasti tämän dokumentin lukuun 5.

TitoTraineria testattiin ensimmäisessä syklissä viikon ajan. Aikatauluongelmista johtuen testaus ei ollut kuitenkaan kovinkaan systemaattista. Toisessa syklissä ohjelmaa testattiin viikoilla 48, 49 ja 50. Testauksessa havaitut virheet kirjattiin aina CVS:ssä sijaitsevaan bugilistaan, joten ohjelman toimivuudesta oli aina ajankohtainen tilanne kaikkien saataville. Bugilistassa olevat virheet pyrittiin korjaamaan mahdollisimman nopeasti virheen havaitsemisen jälkeen.

Viimeisin versio luovutettiin asiakkaalle 14.12.2006 viimeistä testausta varten.

3.2 Testaukseen käytetyt resurssit

3.2.1 Henkilöstö

Testausvastaava laati testausraportin rungon, johon ryhmän muut jäsenet täydensivät testituloksia. Testausvastaava myös valvoi ja ohjasi dokumentin täydennyksessä.

Toteutuksen aikaisesta tietokannan testauksesta vastasi Taro. Laskentalogiikasta vastasivat Mikko ja Markus. Käyttöliittymän testauksesta vastasivat Paula ja Tuomas. Testausvastaava oli mukana kaikissa osa-alueissa. Lopullisen hyväksymistestauksen suorittaa asiakas projektin luovutuksen jälkeen.

3.2.2 Laitteisto

Testauksessa käytettiin Internet Explorer 6, Firefox ja Konqueror – selaimia. Laitteina käytettiin enimmäkseen Helsingin yliopiston tietojenkäsittelytieteen laitoksen tietokoneita. Järjestelmätestauksessa käytettiin myös laitoksen ulkopuolisia koneita.

4. Java-luokkien testiraportit

4.1 User, Task, Course

Testaaja: Jari

Päivämäär ä: 20.10.2006

Testin kuvaus: Luotiin Junit-luokat testUser.java, testTask.java ja testCourse.java, joilla

testattiin kaikki metodit kaikkine eri tapauksineen.

Lausekattavuus: 100%.

Odotetut tulokset: Heittää exceptionit kuten haluttua, kun kutsutaan kielenmuutosmetodeja

väärillä parametreillä.

Havaitut virheet: Ei havaittuja virheitä.

Tulokset: Testi suoritettu onnistuneesti.

4.2 Criterion kaikkine aliluokkineen

Testaaja: Mikko

Päivämäär ä: 12.12.2006

Testin kuvaus: Junit luokalla CriterionTest testattiin kaikki luokat.

Lausekattavuus: 96%.

Odotetut tulokset: Toimii

Havaitut virheet: Virheitä löytyi yksikkötesteillä puolenkymmentä. Virheiden yksityiskohtia

ei kirjattu ylös.

Tulokset: Virheet korjattiin ja nyt kaikki toimii.

4.3 DBHandler

Testaaja: Taro

Päivämäärä: Koko projektin aikana

Testin kuvaus: Jokainen metodi on testattu toimivassa ympäristössä webbikäyttöliittymän

kautta oikealla datalla. Erillistä JUnit testausta ei olla suoritettu.

Lausekattavuus: 95%.

Odotetut tulokset: Palauttaa metodin kuvauksessa olevia arvoja ja tekee kantaan päivityksiä

metodien kuvauksien mukaisesti.

Havaitut virheet: Virheitä oli paljon, mutta kaikki esiintyneet virheet on korjattu.

Yleisimmät virheet olivat SQL-lausevirheitä

Tulokset: Testit suoritettu onnistuneesti.

4.4 TitoState

Testaaja: Mikko

Päivämäär ä: 12.12.2006

Testin kuvaus: Junit testeillä kaikki metodit yhtä lukuunottamatta (getInstruction(int), tämä viimeinen metodi ajamalla järjestelmää webbikäyttöliittymän kautta. Testien järkevyyttä ei oikeastaan pitäisi arvioida lausekattavuudella, sillä TitoState luokan metodit lähinnä vain delegoidaan TitoKoneen luokille. Oikeastaan olisi pitänyt suorittaa TitoKoneen black-box testaus (mietitään raja-arvoja jne). TitoKone onneksi tuntuu toimivan virheettömästi.

Lausekattavuus: 100%.

Odotetut tulokset: Toimii

Havaitut virheet: Kehitystyön aikana havaittiin joitakin virheitä, yksikkötestauksessa ei.

Tulokset: Toimii

4.5 TitoAnalyzer

Testaaja: Jari

Päivämäär ä: 15.11.2006

Testin kuvaus: Luodaan Junit-luokka testTitoAnalyzer.java, jonka testitapaukset käy läpi

koodin jokaisen haaran.

Lausekattavuus: 100%.

Odotetut tulokset: Palauttaa TitoFeedback – olion, jossa näkyy tehtävän läpipääsy, ja

kriteerien tarkastustulokset.

Havaitut virheet: Testaus paljasti muutamia bugeja Criterion-luokissa, jotka saatiin

kuitenkin korjattua.

Tulokset: Testi suoritettu onnistuneesti.

4.6 Answer

Testaaja: Jari

Päivämäärä: Marraskuu 2006

Testin kuvaus: Luokan ollessa http-servletti on sitä testattu toimivassa ympäristössä webbikäyttöliittymän kautta oikealla datalla. Erillistä JUnit testausta ei olla suoritettu.

Lausekattavuus: 90%.

Odotetut tulokset: Saa Feedback-olion TitoAnalyzeristä, lisää vastauksen kantaan

DBHandlerilla, ja ohjaa käyttäjän takaisin tehtävään vastaamissivulle.

Havaitut virheet: Pieniä epäselvyyksiä analyzerin palauttamien tietojen suhteen.

Tulokset: Kaikki toimii oikein.

4.7 AnswerState, StudentAnswers

Testaaja: Taro

Päivämäärä: Marraskuu 2006

Testin kuvaus: Ks. luokat ovat hyvin yksinkertaisia, lähes kontainerimaisia, joten erillistä testausta ei ole suoritettu. Testausta on tehty aina luokkien uusien ominaisuuksien toteutuksen jälkeen.

Lausekattavuus: 80%.

Odotetut tulokset: Asettaa ja palauttaa pyydetyt arvot.

Havaitut virheet: Ei virheitä.

Tulokset: Onnistuneesti.

5. Käyttötapausten testitulokset

Selitteet:

HYV = hyväksytään kyseinen syöte.

OK = Saatiin toivottu tulos.

VIRHE = Tulos ei ollut suunnitellun mukainen. Kirjoitetaan myös mitä saatiin tulokseksi.

5.2.1 Opettajan käyttötapaukset

Kt1. Järjestelmään kirjautuminen

Sivu: Aloitussivu (login.jsp?role=teacher)
Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

– Tekstikentät: Username, Password

- Painikkeet: Sign in

Tekstikentät: Username ja Password

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: molemmat tyhjiä	'User name or password incorrect'	OK
Toinen tyhjä	'User name or password incorrect'	OK
Väär ä syöte: Teme xxyyzz	"User name or password incorrect"	OK
Väär ä salasana:Teemu xxyzzz	"User name or password incorrect"	OK
Oikea syöte: Teemu xxyyzz	HYV	OK

Painike: Sign in

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Järjestelmä siirtää käyttäjän tehtävien selaussivulle	OK
Painallus, ja Javascript poissa päältä	Järjestelmä siirtää käyttäjän virhesivulle	ОК

Kt2. Tehtävien selaaminen

Sivu: Kurssi-, kategoria- ja tehtälistaus (teacherTaskList.jsp)

Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

- Tekstikentät: Course name, New category
- *Painikkeet:* create new course, delete (course), statistics (course) [kt7], modify (task), modify as new (task), delete (task)[kt6]
- Linkit: Create new task (English), Create new task (Finnish), Task list, Search users [kt7],
   Logout [kt8]

Tekstikenttä: Course name

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Välilyönti	'Course name must be 1-40 characters long'	OK
Html-koodia "Tito 2006 <a href="www.cs.helsinki.fi/tito2006">Linkki</a 	'Course name may not contain characters ", <, >, &.'	OK
Yli 40 merkkiä: 'sdfdsdf'	'Course name must be 1-40 characters long'	OK
Oikea "Titou syksy 2006"	HYV	OK

Painike: Create new course

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Luo kurssin	OK
	tekstikentässä	
	määr itellyssä nimessä,	
	näkyy heti sivulla	

Painike: Delete (Course)

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Kysyy varmistuksen poistetaanko kurssi. Mikäli valitaan kyllä kyseinen kurssi poistuu järjestelmästä.	OK

Painike: Statistics (Course)

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Siirtää käyttäjän	OK
	valitun kurssin	
	statistiikkasivulle	
	(showstatistics.jsp),	
	jossa nähdään k urssin	
	tilastot	

Linkki: Search users

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Siirtää käyttäjän	OK
	oppilaiden tietojen	
	hakusivulle	
	(searchusers.jsp)	

Linkki: New task (English tai Finnish)

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Siirtää käyttäjän	OK
	tehtävänluontisivulle,	
	jossa on halutun	
	kieliset kieliasetukset	

Painike: Remove Task

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Kysyy varmistuksen	OK
	poistetaanko tehtävä.	
	Mikäli valitaan kyllä,	
	kyseinen tehtävä	
	poistuu järjestelmästä	

Painike: Modify (task)

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Siirtää käyttäjän	OK
	tehtävänluontisivulle,	

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
	jonka kenttien oletusarvona kyseisen	
	tehtävän arvot	

Painike: Modify as new

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Siirtää käyttäjän	OK
	tehtävänluontisivulle,	
	jonka kenttien	
	oletusarvona kyseisen	
	tehtävän arvot	

Linkki: Logout

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Käyttäjä kirjautuu ulos	OK
	järjestelmästä, siirtyy	
	kirjautumissivulle	

Kt3. Tehtävän lisääminen

Sivu: Tehtäväluontisivu (composer.jsp) Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

- Painikkeet: Add variable, Save, kielletyille/vaadituille käskyille olevat napit, Show printable view, Hide printable view (kt5)
- Radiopainikkeet: Fill-In/Programming, Values given by example program/Predefined values
- Tekstikentät: Task name, Task Description, Public Inputs, Secret Inputs, Register values (8kpl), Register values for secret input (8kpl), Variable names, Variable values, Variable values for secret input, Public Outputs, Secret Outputs, Code size, Code size quality, data area size, data area size quality, stack max size, stack max size quality, executed commands, executed commands quality, memory references, memory references quality, max commands allowed, Palautekentät kaikille kriteereille, Feedback on success, Feedback on failure.
- Dropdownit, jossa vertailut muuttujien ja rekistereiden arvoille.

Painike: Add Variable

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Lisää uuden muuttujan	OK

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
	listaan, jolle kaikki	
	kentät määr itelty	

Painike: Save

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Tallentaa tehtävän	OK
	tietokantaan mikäli	
	kaikki kentät kunnossa,	
	siirtää käyttäjän	
	takaisin	
	tehtälistaussivulle,	
	jossa näkyy lisätty	
	tehtävä	

Painikeet: kielletyt/vaaditut käskyt

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Valitaan yksi vaadituksi	HYV	OK
Valitaan yksi vaadituksi, yksi kielletyksi	HYV	OK
Kaikki kielletty/vaadittu	HYV	OK
Yksi kielletty	HYV	OK
Ei yksikään kielletty tai sallittu	HYV	OK

Radiopainikkeet: Fill-In/Programming

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Fill-in	Kaksi ylimäär äistä tekstikenttää al ku- ja jälkikoodille	OK
Programming	Ei ylimääräisiä kenttiä	OK
Fill-In -> Programming -> Fill-In, Fill-In kentissä tekstiä	Teksti säilyy muutoksen mukana	OK

Radiopainikkeet: Values given by example program/Predefined values

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Values given by example program	Tekstikenttä mallikoodille	OK
Predefined values	Mallikoodin tekstikenttä häv iää	OK
Use model -> Criteria -> Use model, mallikoodissa tekstiä	Mallikoodin koodi tulee takaisin näkyviin	OK

Tekstikenttä: Task name

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo, tyhjä	Virheellinen nimi	OK, tulee ilmoitus
Välilyönti	Virheellinen nimi	OK
Html-tekstiä: harjoitus 1	Virheellinen nimi	OK
Yksi merkki	HYV	OK
Yli 40 merkkiä: 'sdfgfdg'	'Task name must be 1- 40 characters long'	OK
Oikea syöte: Harjoitus 1	HYV	OK

Tekstikenttä: Task description

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo, tyhjä	HYV	OK
Välilyönti	HYV	OK
Html-tekstiä: Laske sitä	HYV	OK
Yksi merkki	HYV	OK
Oikea syöte: Laske sitä	HYV	OK

Tekstikentät: Inputs ja Secret inputs

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo, tyhjä	HYV, ei syötteitä	OK
välilyönti	HYV, ei syötteitä	OK
Yksi syöte: 3	HYV	OK

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Negatiivinen -1	HYV	OK
Monta, mutta väär in, 4.4.3 3 5	Virheellinen syöte	OK
Muu kuin numero: E	Virheellinen syöte	OK
Välit eri lailla: 4,5, -4, 3, -2	HYV	OK
Oikea: 3, -5, 7	HYV	OK
Eri määrä syötteitä Inputs ja Secret Inputs	HYV	OK

Tekstikentät: Register values and Register secret values

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
tyhjä	HYV, ei luoda kriteeriä	OK
välilyönti	HYV, ei luoda kriteeriä	OK
Muu kuin numero: r, &	Virheellinen rekisterin arvo	OK
Oikea: 4	HYV	OK
Numeron jälkeen jotain: 4TT	Virheellinen rekisterin arvo	OK
Negatiivinen: -4	HYV	OK
Nolla: 0	HYV	OK

Tekstikentät: Variable names

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: tyhjä tai välilyönti	HYV, ei luoda kriteeriä	OK
Numero: -4, 6	Virheellinen muuttuja	VIRHE, hyväksyy
Pitkä nimi: Muuttis	HYV	OK
Ääkkösiä: å	HYV	VIRHE, poistaa jos 1 ääkkönen, toimii jos 2 tai enemmän
Muita merkkejä: e-w	Virheellinen muuttuja	
Oikea: x	HYV	OK
Numero perässä: X3	HYV	OK

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Numero alussa tai välissä 1234r23	HYV	OK

Tekstikentät: Variable and secret variable values

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo:tyhjä	HYV, ei määritellä muuttujaa	OK
Muu kuin numero, -, r, &	Virheellinen muuttujan arvo	OK
Oikea: 4	HYV	OK
Numeron jälkeen jotain: 4TT	Virheellinen muuttujan arvo	OK
Negatiivinen: -4	HYV	OK
Nolla: 0	HYV	OK

Tekstikentät: Outputs and secret outputs

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo, tyhjä	HYV, ei tulosteita	OK
välilyönti	HYV, ei tulosteita	OK
Yksi syöte: 3	HYV	OK
Negatiivinen -1	HYV	OK
Monta, mutta väär in, 4.4.3 3 5	Virheellinen tuloste	OK
Muu kuin numero: E	Virheellinen tuloste	OK
Välit eri lailla: 4,5, 4, 3, 2	HYV	OK
Oikea: 3, 5, 7	HYV	OK
Eri määr ä syötteitä Outputs ja Secret Outputs	HYV	OK

Tekstikentät: Laadulliset kriteerit: Code size, Code size quality, data area size, data area size quality, stack max size, stack max size quality, executed commands, executed commands quality, memory references, memory references quality

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo:tyhjä	HYV, ei määritellä arvoa	OK
Muu kuin numero, -, r, &	Virheellinen kriteerin arvo	OK
Oikea: 43	HYV	OK
Numeron jälkeen jotain: 4TT	Virheellinen kriteerin arvo	OK
Negatiivinen: -4	Virheellinen kriteerin arvo	OK
Nolla: 0	HYV	OK

Tekstikenttä: Max commands allowed

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo:10 000	HYV	OK
Muu kuin numero: :, r, &	Virheellinen arvo	OK
Oikea: 43	HYV	OK
Numeron jälkeen jotain: 4TT	Virheellinen arvo	OK
Negatiivinen: -4	Virheellinen arvo	OK
Nolla: 0	Virheellinen arvo	OK
Yli 100 000	Varoitus, HYV	OK

Tekstikentät: Palautekentät kriteereille

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: oletuspalaute	HYV	OK
Tyhjä	HYV	OK
Yksi merkki	HYV	OK
Palaute mutta esim rekisterille ei ole annettu arvoa	HYV, ei tallenneta kriteeriä	OK
Välilyönti	HYV	OK

Tekstikentät: Final feedback success/Final feedback failed

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo:oletuspalaute	HYV	OK
Tyhjä	HYV	OK
Välilyönti	HYV	OK
Yksi merkki	HYV	OK

Dropdownit: Vertailut muuttujien ja rekisterien arvoille

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo =	HYV	OK
<i>Muut</i> , <, <=, >, >=, !=	HYV	OK

Painikkeet: Show printable view, hide printable view

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus show	Poistaa palautteissa muokkausmahdollisuud en ja laatikon	OK
Painallus hide	Palauttaa laatikot	OK

Kt4. Tehtävän muokkaaminen

Sivu: Tehtävän luontisivu (composer.jsp)

Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

 Samat mitä tehtävän luonnissa, ei kuitenkaan syytä testata niitä uudestaan. Täytyy kuitenkin katsoa että muutokset tulevat voimaan.

Kt7. Raporttien katsominen

Sivu: Tilastosivut (showStatistics.jsp, searchUsers.jsp ja showUser.jsp)

Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

- Tekstikentät: Search users

- Painikkeet: Search, Remove user

- Linkit: käyttäjän nimi

Tekstikenttä: Search users

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Tyhjä syöte	HYV, ei listaa yhtään nimeä	OK

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
välilyöntejä	HYV, ei listaa yhtään nimeä	OK
1 merkki, esim. p	HYV, Listaa kaikki käyttäjät, joissa esiintyy kyseinen merkki	OK
Oikea syöte: iina	HYV, Listaa kaikki käyttäjät joissa esiintyy kyseinen merkkisarja. Esim. Löytää Tiina Testi	OK

Painike: Search

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Näyttää l istan	OK
	käyttäjistä hakuarvojen	
	mukaan	

Painike: Remove user

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Kysyy varmistuksen	OK
	poistetaanko käyttäjä.	
	Mikäli valitaan kyllä	
	kyseinen käyttäjä	
	häviää järjestelmästä.	

Linkki: Käyttäjän nimi

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Siirrytään	OK
	käyttäjätietosivulle.	

5.2.1 Opiskelijan käyttötapaukset

Kt9. järjestelmään rekisteröityminen

Sivu: Rekisteröintisivu (signup.jsp)

Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

- *Tekstikentät:* First name, Last name, Student number, Social security number, E-mail, User name, Password, Password again.

- Painikkeet: Sign up

Tekstikenttä: First name

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: tyhjä	'Please enter your first name'	OK
Välilyönti tai useita välejä	'Please enter your first name'	OK
Yksi merkki '3'	HYV	OK
Yli 40 merkkiä'fdgddfgfd'	'First name must be 1- 40 characters long'	OK
Html-koodia <l>Taro</l>	'Field may not contain characters ", <, >, &"	OK
Heittomerkkejä "Tarou"	'Field may not contain characters ", <, >, &"	ОК
Et-merkki 'Taro&friends'	'Field may not contain characters ," <, >, &"	OK
Oikea syöte: Taro	HYV	OK

Tekstikenttä: Last name

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: tyhjä	'Please enter your last name'	OK
Välilyönti tai useita välejä	'Please enter your last	OK

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
	name'	
Yksi merkki '3'	HYV	OK
Yli 40 merkkiä'fdgddfgfd'	'Last name must be 1- 40 characters long'	OK
Html-koodia <l>Morimoto</l>	'Field may not contain characters ," <, >, &"	OK
Heittomerkkejä "Morimoto"	'Field may not contain characters ," <, >, &"	OK
Et-merkki: 'Mori&Moto'	'Field may not contain characters ," <, >, &"	OK
Oikea syöte: Morimoto	HYV	OK

Tekstikenttä: Student number

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: tyhjä	'Please enter either social security number or student number'	OK
Tyhjä mutta social security number hyväksytty	HYV	OK
Muita kun numeroita: 129as½3u7	'Your student number is of wrong format.'	OK
Liian lyhyt: 123	'Your student number is of wrong format.'	OK
Liian pitkä: 9999999999999999	'Your student number is of wrong format.'	OK
Tarkistussumma ei täsmää viimeiseen numeroon.	'Your student number is of wrong format.'	OK
Oikea: 012602593	HYV	OK

Tekstikenttä: Social security number

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: tyhjä	'Please enter either social security number or student number'	OK
Tyhjä mutta student number hyväksytty	HYV	OK
Virheellinen muoto: 2343-gg-333A	'Social security number must be of Finnish format'	OK
Ei välimerkkiä tai väärä välimerkki: 201182?234B	'Social security number must be of Finnish format'	OK
Tarkistusmerkki ei täsmää.	'Social security number must be of Finnish format'	OK
Oikea muoto: 271082-067T	'HYV'	OK

Tekstikenttä: E-mail

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: tyhjä	'Please enter your E- mail address'	OK
välilyönti	'Please enter your E- mail address'	OK
Yksi merkki '9'	'Your e-mail address isn't of a valid format'	OK
html-koodia: taro.morimoto@cs.helsinki.fi	'Field may not contain characters ," <, >, &"	OK
Muita html-erikoismerkkejä: "taro".morimoto@helsinki.fi	'Field may not contain characters ," <, >, &"	OK
Taro.mori&moto@helsinki.fi	'Field may not contain characters ," <, >, &"	OK
Oikea syöte: taro.morimoto@cs.helsinki.fi	HYV	OK

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Virheellinen syöte: taro@	'Your e-mail address isn't of a valid format'	OK
Virheellinen syöte: taro@morimoto@helsinki.fi	'Your e-mail address isn't of a valid format'	OK
taro.morimoto@hel.sinki.fi	HYV (osoitteen järkevyyttä ei voida tarkistaa, vain muoto)	OK

Tekstikenttä: User name

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: tyhjä	'Please choose a user name'	OK
Välilyönti tai useita välejä	'Please choose a user name'	OK
Nimi joka jo kannassa	'Username already in use, please choose another'	OK
Alta 3 merkkiä: tm	'Username must be 3- 20 characters long'	OK
2 välilyöntiä, 1 merkki: ' t'	'Username must be 3- 20 characters long'	OK
Yli 20 merkkiä	'Username must be 3- 20 characters long'	OK
Välilyöntejä alussa tai lopussa, merkkejä alle 3- 20	HYV	OK
Sisältää muita merkkejä kuin a-z, A-z tai 0-9 (myös välejä). Esim. Taro Morimoto	'Invalid user name'	OK
Oikea:ninja	HYV	OK

Tekstikentät: Password ja Password again

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Password tyhjä	'Please choose a password'	OK
Password again tyhjä	'Please repeat your chosen password'	OK
Välilyönti salasanan keskellä	'invalid password'	OK
Password ja password again eivät samat	'Different values in password fields'	OK
Password ja password again täsmäävät hyväksytyllä salasanalla	HYV	OK
Alle 6 merkkiä: passu	'Password must be 6- 12 characters long'	OK
Yli 12 merkkiä: password12345	'Password must be 6- 12 characters long'	OK
Välilyöntejä alussa tai lopussa	'invalid password'	OK
Välilyönti tai useita välilyöntejä	'invalid password'	OK
Html-koodia 'ss'	HYV	OK
Oikea syöte: passun1	HYV	OK

Painike: Sign up

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus, ja Javascript pääl lä	Järjestelmä siirtää käyttäjän tehtävälistaussivulle kirjautuneena	OK
Painallus, ja Javascript poissa päältä	Järjestelmä siirtää käyttäjän virhesivulle	OK

Kt10. Järjestelmään kirjautuminen

Sivu: Aloitussivu (login.jsp)

Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

- Tekstikentät: Username, Password

- Dropdown-valikot: Course, Language

- Painikkeet: Sign in

- *Linkit:* Sign up, Forgot your password?

Tekstikentät: Username ja Password

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: molemmat tyhjiä	'User name or password incorrect'	OK
Toinen tyhjä	'User name or password incorrect'	OK
Väärä syöte: Tarou xxyyzz	"User name or password incorrect"	OK
Väär ä salasana:Taro xxyzzz	"User name or password incorrect"	OK
Oikea syöte: Taro xxyyzz	HYV	OK

Dropdown: Course

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Selaaminen	Näyttää kaikki järjestelmän kurssit	OK
Valinta	Näyttää tehtävälistaussivulla juuri tämän kurssin suoritustiedot (kirjautumisen jälkeen)	OK

Dropdown: Language

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Selaaminen	Näyttää kielet Finnish	OK
	ja English	
Valinta	Näyttää opi skelijan	OK
	sivut tällä kielellä	
	(kirjautumisen jälkeen)	

Painike: Sign in

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus, ja Javascript pääl lä	Järjestelmä siirtää käyttäjän dropdownissa valitun kurssin tehtävien selaussivulle	OK
Painallus, ja Javascript poissa päältä	Järjestelmä siirtää käyttäjän virhesivulle	OK

Linkki: Sign up

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Siirtää käyttäjän	OK
	tunnuksenluontisivulle	

Linkki: Forgot your password?

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Siirtää käyttäjän salasananpostitus-	OK
	sivulle	

Kt11. Tehtävien katselu

Sivu: Tehtäväsivu (studentTaskList.jsp)
Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

– Linkit: Logout (kt13), Tehtävän nimi

Linkki: Logout

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Käyttäjä kirjautuu ulos	OK
	järjestelmästä, siirtyy	
	kirjautumissivulle	

Linkki: Tehtävän nimi

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Käyttäjä siirtyy valitun	OK

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
	tehtäv än	
	tehtävänratkaisusivulle	

Kt12. Tehtävien ratkaiseminen

Sivu: Tehtäväsivu (answer_task.jsp) Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

- Tekstikentät: Simulator input, Program code

- Painikkeet: Execute, Titokone report

Painike: Simulator input

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oletusarvo: tyhjä tai valmis syöte	HYV, mikäli kelpaa vastauksekseen	OK
välilyönti	HYV, sama mitä tyhjä	OK
Liian vähän syötteitä: esim. tehtävässä 3 syötettä, vain 2 annetaan.	Virheellinen syöte	OK, No more keyboard data stored on application.
Liian paljon syötteitä	HYV, otetaan vain ensimmäiset	OK
Monta, mutta väär in, 4.4.3 3 5	Virheellinen syöte	OK
Muu kuin numero: E	Virheellinen syöte	OK
Välit eri lailla: 4,5, -4, 3, -2	HYV	OK
Oikea: 3, -5, 7	HYV	OK

Tekstikenttä: Program code

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Oikeeelista koodia	HYV	OK
Koodissa virhe	Virheellinen koodi	OK, saadaan compiler
		error
Oikeaa koodia, ei suorita tehtävää	Ei toteuta kriteerejä	OK

Painike: Execute

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Ohjelma antaa	OK
	palautteen kriteereistä	
	ja koodin	
	oikeellisuudesta	

Painike: Titokone Report

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Avaa ja sulkee	OK, painikeominaisuus
	titokoneen tiedot	kuitenkin poistettu.
	tehtävästä	Raportti näkyy
		suoraaan ajon jälkeen.

Kt14. Omien tietojen muokkaus

Sivu: Aloitussivu (edit_profile.jsp)

Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

- Tekstikentät: First name, Last name, Student number, Social security number, E-mail, New password, New password again.
- Painikkeet: Save

Password-kenttiä lukuun ottamatta testaus samalla periaatteella kuin rekisteröitymisessä. Oletusarvoina vanhat tiedot.

Tekstikentät: New password ja New password again

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Molemmat tyhjiä, ei muuteta	HYV	OK
New password tyhjä, new password again ei tyhjä	'Please enter new password'	OK
New password again tyhjä, New password ei tyhjä	'Please repeat your new password'	OK
New password ja New password again eivät samat	'Different values in password fields'	OK
New password ja New password again täsmäävät hyväksytyllä salasanalla	HYV	OK

Painike: Save

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus	Tallentaa tiedot	OK
	kantaan, Siirtää	
	käyttäjän takaisin	
	omien tietojen sivulle	

V7. Salasanan lähetys

Sivu: Salasanan lähetyssivu (send_email.jsp)

Testattavat käyttöliittymäkomponentit:

- tekstikenttä Username

- Painike Send

Tekstikenttä: Username

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
tyhjä	Käyttäjätunnusta ei löydy	OK
välilyönti	Käyttäjätunnusta ei löydy	OK
Oikea: morimoto	HYV	OK
Väärä: morimot	Käyttäjätunnusta ei löydy	OK

Painike: Send

Syöte	Toivottu tulos	Saatu tulos
Painallus, cs.helsinki.fi – muotoinen sähköposti	Lähettää s ähköpostin, jossa 6-12 merkkiä pitkä uusi salasana.	OK
Painallus, salasana muunlainen	Kerrotaan käyttäjälle, että ottaa yhteyttä opettajaan.	OK

6. Testatut tkk-91 ohjelmat

6.1 Testitapaus 1 (arvotarkistus : rekisteri)

Tehtävän anto:

Assign following registers with following values:

```
R0 = -200
```

R1 < -382

R2 <= 12

R3 > 15

R4 > = -30

R5 != 200

Syöte: ""

Vastauskoodi:

LOAD R0, =-200

LOAD R1, =-400

LOAD R2, =-12

LOAD R3, =3000

LOAD R4, =-30

LOAD R5, =201

SVC SP, =HALT

Tulokset: Ohjelma tarkastaa tehtävän halutulla tavalla sekä väärällä että oikealla ratkaisulla.

6.2 Testitapaus 2 (arvotarkistus : symboli)

Tehtävän anto:

Tallenna seuraaviin muuttujiin seuraavat arvot:

X = 12

Y != 12

Z > 12

Syöte: " "

Vastauskoodi:

LOAD R0, =12

STORE RO, X

SUB R0, =1

```
STORE R0, Y
ADD R0, =2
STORE R0, Z
```

Tulokset: Kaikki toimii oikein. Vertailukriteerit toimii.

6.3 Testitapaus 3 (mallitarkistus : symboli)

Tehtävän anto:

Tee ohjelma joka sijoittaa:

X = 30

Y != 30

Z < 30

Syöte: ""

Vastauskoodi:

X DC 30

Y DC 29

Z DC 29

SVC SP, =HALT

Tulokset: Tehtävä on siis lähes sama mitä Testitapaus 2, mutta käyttää symboleiden tarkistuksessa mallivastausta. Tämä toimii myös ongelmitta.

6.4 Testitapaus 4 (arvotarkistus : suoritus)

Tehtävän anto:

Tee ohjelma joka on maksimissaan 10 käskyä pitkä, mutta pyri alle viiteen käskyyn

Syöte: " "

Vastauskoodi:

NOP

NOP

SVC SP, =HALT

Tulokset: Laatupalaute toimii.

6.5 Testitapaus 5 (virhe malliratkaisussa)

Tehtävän anto:

Opettajan malliratkaisussa on virhe, joten suorituksen pitäisi kaatua sopivaan virheeseen.

Syöte: " "

Vastauskoodi:

Vastauskoodilla ei ole testissä väliä.

Tulokset: Saadaan Compiler error : "Error in teacher's code, task is corrupted and can't be solved: Compilation failed: invalid opcode ." Testi on siis ok.

6.6 Testitapaus 6 (tiedostoon kirjoitus)

Tehtävän anto:

TTK-91 ohjelmilla on täysi pääsy tiedostojärjestelmään. Kuka tahansa opiskelija voi tehdä ohjelman, joka kirjoittaa jonkin TitoTrainerin käyttämän tiedoston perään numeroroskaa. Esim seuraava ohjelma lisää foobar.txt tiedostoon rivin "12345\n":

Syöte: ""

Vastauskoodi:

```
STDOUT DEF /home/tkt_koha/foobar.txt
LOAD R1, =12345
OUT R1, =STDOUT
SVC SP, =HALT
```

Tulokset: Saadaan Compiler Error: TitoTrainer doesn't support command DEF. Eli def:in käyttö on estetty, joten tiedostot ovat turvassa.

6.7 Testitapaus 7 (syötteet ja tulosteet)

Tehtävän anto:

```
4 inputtia, syötteet: pub 1, -4 sec 3, 2.

Kriteerit: pub tuloste 4, -8
sec tuloste 12, 4
```

Syöte: "1,-4"

Vastauskoodi:

```
IN R1,=KBD
MUL R1, =4
IN R2,=KBD
MUL R2, =2
```

OUT R1, =CRT OUT R2, =CRT SVC SP, =HALT

Tulokset: Syötteet ja tulosteet toimivat oikein sekä julkisilla että salaisilla syötteillä

7. Yhteenveto

Kohahdus-ryhmän syksyn 2006 ohjelmistoprojektissa tuottama TitoTrainer-järjestelmä testattiin kahteen otteeseen läpi, ennen kuin ryhmä hyväksyi sen lopullisesti. Testauksen painopiste oli vaatimusmäärittelyssä kirjattujen käyttötapausten läpimeno käyttöliittymässä, ja voitiin todeta, että järjestelmä suoriutuu tehtävästään virheettömästi hyvällä www-sovelluksen nopeudella. Lisäksi käyttöliittymän selkeyttä ja käytettävyyttä testattiin käyttöliittymät-kurssilta opituilla menetelmillä. Käyttöliittymä vastaa hyvin myös suunnitteluvaiheessa tehtyä käyttöliittymäsuunnitelmaa.

TitoTrainer toteuttaa suurimman osan vaatimusdokumentin vaatimuksista. Seuraavat kohdat jäivät toteuttamatta:

Vaatimus	Koodi	Prioriteetti
Opettajan käyttöliittymä suomen kielellä	K2, V59	3
Tiedostoon tulostamisen kriteerit	V44	4
Dynaaminen tehtävä	K6, V11	4
EAssarin yhteensopivuus	V70	-

Vaatimusten osalta projekti on siis toteutettu lähes täydellisesti.

Näin ollen voidaan todeta, että Kohahduksen tuotos on läpäissyt testausvaiheen onnistuneesti.